

‘Het is beter zelf te stoppen dan te wachten op een faillissement’

Frits Conijn
Amsterdam

Ondanks de coronacrisis ligt het aantal faillissementen lager dan de afgelopen jaren. Maar voor curator Mieke Stap en Hans Klein Swormink van de Kamer van Koophandel is dat geen geruststelling. ‘Als de steunmaatregelen worden aangescherpt en ondernemers weer belasting moeten betalen, loopt het aantal slachtoffers snel op’, zeggen zij in een dubbelinterview. ‘Dit is een stilte voor de storm.’

Hoewel de Kamer van Koophandel het aantal stoppers flink ziet oplopen, houden veel ondernemers nog geen rekening met rampspoed. ‘Het zijn rasoptimisten’, zegt Klein Swormink. ‘Volgens hen zijn verliezen altijd incidenteel en gaat het volgend jaar altijd beter’, vult Stap aan. ‘Wat er ook gebeurt, ze gaan door.’ Maar dat is niet in alle gevallen verstandig.

Zeker niet voor de ongeveer anderhalf miljoen ondernemers met een eenmanszaak, een vennootschap onder firma, een commanditaire vennootschap of een maatschap. ‘Een bv houdt bij een faillissement op te bestaan, maar dat geldt niet voor de andere rechtsvormen’, zegt Stap van KBS Advocaten. ‘Daar blijft de eigenaar verantwoordelijk voor de restschuld.’

In het uiterste geval wordt de ondernemer zelfs gedwongen zijn huis te verkopen. Of, zoals Klein Swormink het formuleert: ‘Een dood-of-de-gladiolenmentaliteit kan leiden tot een vervelend bord in de tuin. Daar wordt niemand beter van.’

Ondernemers moeten volgens Stap en Klein Swormink vooruitkijken en zich afvragen of hun zaak over acht maanden weer bestaansrecht heeft. Als dat niet het geval is, wordt het tijd na te denken over nieuwe verdienmodellen. Wanneer die niet gevonden worden, is het onverstandig de schulden te verhogen en bijvoorbeeld een overbruggingskrediet aan te vragen.

Stap noemt het voorbeeld van een ca-

Leegstand in het centrum van Apeldoorn

FOTO: RAMON VAN FLYMEN
VOOR HET FD

Mieke Stap

Hans Klein Swormink

Milde curator

Curatoren zijn normaal gesproken geen voorstander van een doorstart met dezelfde eigenaren. Die wisten immers geen gezond bedrijf op te bouwen en konden hun zaak niet voor een ondergang behoeden. Waarom zouden ze een herkansing wel tot een goed einde brengen? ‘Maar corona maakt curatoren milder’, zeggen Mieke Stap en Hans Hendriks, curatoren bij het Utrechtse KBS Advocaten. ‘Door het virus zijn er ook veel in de kern gezonde bedrijven die het loodje moeten leggen.’ Met andere woorden, de curatoren

zien tegenwoordig faillissementen waar de eigenaren geen steken lieten vallen. Dus zijn Hendriks en Stap in die gevallen bereid na te denken over een doorstart met dezelfde eigenaren. ‘Die kennen het bedrijf immers het best en hebben laten zien dat zij onder normale omstandigheden wel winst maken.’ Maar als ze geen doortimmerd plan aan ons presenteren, verdwijnt onze welwillendheid’, zegt Stap. ‘En natuurlijk geldt voor alles dat we handelen in het belang van de schuldeisers en altijd streven naar de hoogste opbrengst.’

‘Een dood-of-de-gladiolenmentaliteit kan leiden tot een vervelend bord in de tuin’

teraar die leerlingen op een hogeschool bedient. Dergelijke bedrijven kunnen nu niets doen, want er mag geen voedsel worden verkocht in de kantines. De omzet is nul, er zijn geen alternatieven en de reserves verdwijnen als sneeuw voor de zon. ‘En eigenlijk zijn er ook nauwelijks vooruitzichten op betere tijden. Stoppen kan veel ellende voorkomen.’

Maar dat klinkt eenvoudiger dan het is. Stap constateert dat een onderneming vaak een levenswerk is. ‘Het valt niet mee daar zelf de stekker uit te trekken. Zeker niet als er sprake is van een familiebedrijf dat al decennia bestaat. Dan ligt een verlamme schame op de loer.’

Dus moeten ondernemers volgens Stap en Klein Swormink op tijd externe raadgevers inroepen. Die hebben een objectieve blik, laten zich niet verblinden door emoties en kunnen de levenskansen objectief beoordelen.

Klein Swormink is bij de Kamer van Koophandel manager van Programma Zwaar Weer. ‘De afgelopen tijd kregen wij bij onze advieslijn meer dan 70.000 telefoontjes’, zegt hij. ‘Soms kunnen we sparren over nieuwe mogelijkheden, maar soms ook moeten we de ondernemers wijzen op de uitzichtloosheid. Dat zijn vaak dramatische gesprekken, inclusief tranen.’

Die boodschap is hard, maar nodig. Als een faillissement wordt uitgesproken, neemt een curator de macht over. Maar als een ondernemer uit eigen beweging stopt, houdt hij of zij zelf de regie. ‘Dan kan hij dus zelf een regeling proberen te treffen met zijn medewerkers en met zijn schuldeisers’, zegt Klein Swormink. ‘Zo blijven de contacten intact en wordt het mogelijk om in de toekomst weer in dezelfde sector te gaan werken.’